

PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2013,

euron käyttöönotosta Latviassa 1 päivänä tammikuuta 2014

(2013/387/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 140 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan komission kertomuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin kertomuksen ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvostossa käydyt keskustelut,

ottaa huomioon niitä jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro, edustavien neuvoston jäsenten suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Talous- ja rahaliiton kolmas vaihe (EMU) alkoi 1 päivänä tammikuuta 1999. Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998 valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontunut neuvosto päätti, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi täyttivät euron käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 1999 vaadittavat edellytykset ⁽³⁾.

(2) Neuvosto päätti päätöksellä 2000/427/EY ⁽⁴⁾, että Kreikka täytti vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2001. Neuvosto päätti päätöksellä 2006/495/EY ⁽⁵⁾, että Slovenia täytti vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2007. Neuvosto päätti päätöksellä 2007/503/EY ⁽⁶⁾ ja päätöksellä 2007/504/EY ⁽⁷⁾, että Kypros ja Malta täytti-

vät vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 2008. Neuvosto päätti päätöksellä 2008/608/EY ⁽⁸⁾, että Slovakia täytti vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi. Neuvosto päätti päätöksellä 2010/416/EU ⁽⁹⁾, että Viro täytti vaadittavat edellytykset euron käyttöönottamiseksi.

(3) Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti neuvostolle eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen, jäljempänä 'EY:n perustamissopimus', liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, että se ei aikonut siirtyä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen 1 päivänä tammikuuta 1999. Tätä ilmoitusta ei ole muutettu. Tanska on eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn, EY:n perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 kohdan ja valtion- tai hallitusten päämiesten Edinburghissa joulukuussa 1992 tekemän päätöksen mukaisesti ilmoittanut neuvostolle, että se ei osallistu talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Tanska ei ole pyytänyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'perussopimus', 140 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamista.

(4) Ruotsia koskee päätöksen 98/317/EY nojalla perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty poikkeus. Vuoden 2003 liittymisasiakirjan ⁽¹⁰⁾ 4 artiklan mukaisesti Tšekkiä, Latviaa, Liettuaa, Unkaria ja Puolaa koskevat perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritellyt poikkeukset. Vuoden 2005 liittymisasiakirjan ⁽¹¹⁾ 5 artiklan mukaisesti Bulgariaa ja Romaniaa koskevat perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritellyt poikkeukset. Kroatian liittymisasiakirjan ⁽¹²⁾ 5 artiklan mukaisesti Kroatiaa koskee perussopimuksen 139 artiklan 1 kohdassa määritelty poikkeus.

(5) Euroopan keskuspankki, jäljempänä 'EKP', perustettiin 1 päivänä heinäkuuta 1998. Euroopan valuuttajärjestelmän on korvannut valuuttakurssijärjestelmä (ERM), jonka perustamisesta sovittiin valuuttakurssimekanismin perustamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa 16 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöslauselmalla ⁽¹³⁾. Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia (ERM II) koskevista toimintamenettelyistä määrätään talous- ja rahaliiton

⁽¹⁾ Kertomus annettu 5. kesäkuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Kertomus annettu 5. kesäkuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Päätös 1998/317/EY (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30).

⁽⁴⁾ EYVL L 167, 7.7.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ EUVL L 195, 15.7.2006, s. 25.

⁽⁶⁾ EUVL L 186, 18.7.2007, s. 29.

⁽⁷⁾ EUVL L 186, 18.7.2007, s. 32.

⁽⁸⁾ EUVL L 195, 24.7.2008, s. 24.

⁽⁹⁾ EUVL L 196, 28.7.2010, s. 24.

⁽¹⁰⁾ EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33.

⁽¹¹⁾ EUVL L 157, 21.6.2005, s. 203.

⁽¹²⁾ EUVL L 112, 24.4.2012, s. 21.

⁽¹³⁾ EYVL C 236, 2.8.1997, s. 5.

kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia koskevista toimintamenettelyistä 16 päivänä maaliskuuta 2006 tehdystä Euroopan keskuspankin ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien välisestä sopimuksessa ⁽¹⁾.

- (6) Perussopimuksen 140 artiklan 2 kohdassa määrätään menettelyistä poikkeuksen kumoamiseksi asianomaisten jäsenvaltioiden osalta. Ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus, komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti. Latvia esitti 5 päivänä maaliskuuta 2013 virallisen pyynnön lähentymiskehityksen arvioimisesta.
- (7) Kunkin jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on tarpeen mukaan muutettava, jotta se olisi sopusoinnussa perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntö, jäljempänä 'EKP:n ja EKP:n perussääntö', kanssa. Komission ja EKP:n kertomuksissa arvioidaan yksityiskohtaisesti Latvian lainsäädännön yhteensopivuutta perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä EKP:n ja EKP:n perussääntöjen kanssa.
- (8) Perussopimuksen 140 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan N:o 13 1 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua hintatason vakauden arviointiperusteella tarkoitetaan, että jäsenvaltio on saavuttanut kestävän hintatason vakauden ja tarkasteluajankohtaa edeltävän vuoden aikana todetun keskimääräisen rahanarvon alentumisasteen, joka ylittää enintään 1,5 prosenttiyksiköllä enintään kolmen hintatason vakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavan asteen. Hintavakautta arvioitaessa inflaatiota mitataan yhdenmukaistetuilla kuluttajahintaindeksillä (YKHI), jotka on määritelty yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 ⁽²⁾. Hintavakausperusteen arvioimiseksi jäsenvaltion inflaatiota mitataan kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettisen keskiarvon prosentuaalisena muutoksena verrattuna edellisen jakson kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettiseen keskiarvoon. Komission ja EKP:n kertomuksissa on käytetty viitearvoa, joka on saatu laskemalla kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion inflaation yksinkertainen aritmeettinen keskiarvo, johon on lisätty 1,5 prosenttiyksikköä. Huhtikuussa 2013 päättyneen vuoden aikana inflaation viitearvoksi saatiin 2,7 prosenttia, kun hintavakaudessa parhaiten suoriutuneet jäsenvaltiot olivat Ruotsi, jonka inflaatioaste oli 0,8 prosenttia, Latvia, jonka inflaatioaste oli 1,3 prosenttia, ja Irlanti, jonka inflaatioaste oli 1,6 prosenttia.

On perusteltua lukea parhaiten suoriutuneista maista pois ne, joiden inflaatioasteita ei voitaisi pitää tarkoituksenmukaisena vertailuarvona muiden jäsenvaltioiden osalta. Täl-

laiset selvästi poikkeavat maat yksilöitiin vuosien 2004 ja 2010 lähentymiskertomuksissa. Nykyisessä tilanteessa on perusteltua lukea Kreikka pois parhaiten suoriutuneista maista, sillä sen inflaatioaste ja profiili poikkeavat laajalla marginaalilla euroalueen keskimääräisestä inflaatioasteesta johtuen lähinnä Kreikan talouden vakavista mukautustarpeista ja poikkeuksellisesta tilanteesta, ja siksi maan sisällyttäminen vaikuttaisi kohtuuttomalla tavalla viitearvoon ja sitä kautta arviointiperusteen oikeudenmukaisuuteen ⁽³⁾.

- (9) Pöytäkirjan N:o 13 2 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu julkistalouden tilannetta koskeva arviointiperuste merkitsee, ettei jäsenvaltiota tarkasteluajankohtana koske perussopimuksen 126 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kyseisessä jäsenvaltiossa.
- (10) Pöytäkirjan N:o 13 3 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmään osallistumista koskeva arviointiperuste merkitsee, että jäsenvaltio on noudattanut Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmässä (ERM) määritettyjä tavanomaisia vaihteluvälejä ilman, että sillä on ollut merkittäviä paineita, ainakin kahtena viimeisenä tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena. Jäsenvaltio ei ole saanut samana aikana omasta aloitteestaan alentaa valuuttan kahdenvälistä keskusarvoa suhteessa euroon. Valuuttakurssia koskevan lähentymisperusteen täyttymistä on arvioitu 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen ERM II:n puitteissa. Arvioidessaan kertomuksissaan tämän lähentymisperusteen täyttymistä komissio ja EKP ovat tarkastelleet 16 päivänä toukokuuta 2013 päättyneitä kahden vuoden jaksoja.
- (11) Pöytäkirjan N:o 13 4 artiklan mukaan perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettu korkokantojen lähentymisperuste tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena merkitsee sitä, että jäsenvaltion pitkän aikavälin korkokantojen keskimääräinen nimellistaso on enintään kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaava taso. Korkokantojen lähentymisperusteen tarkastelussa on käytetty vertailukelpoisia valtion 10 vuoden viitelainan korkoja. Korkokantojen lähentymisperusteen täyttämistä arvioitaessa komission ja EKP:n kertomuksissa on laskettu viitearvo lisäämällä kaksi prosenttiyksikköä kolmen hintavakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion pitkäaikaisten nimelliskorkojen yksinkertaiseen aritmeettiseen keskiarvoon. Maaliskuussa 2013 päättyneen vuoden jakson viitearvo oli tällä perusteella 5,5 prosenttia.

⁽¹⁾ EUVL C 73, 25.3.2006, s. 21.

⁽²⁾ EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1.

⁽³⁾ Huhtikuussa 2013 Kreikan 12 kuukauden keskimääräinen inflaatioaste oli 0,4 prosenttia euroalueen vastaavan luvun ollessa 2,2 prosenttia, ja näiden kahden eron ennustetaan kasvavan edelleen tulevina kuukausina.

- (12) Pöytäkirjan N:o 13 5 artiklan mukaan komissio toimittaa lähentymisperusteiden täyttämisen arvioinnissa käytettävät tilastotiedot. Komissio on toimittanut tiedot tämän päätöksen valmistelua varten. Komissio on toimittanut julkista taloutta koskevat tiedot jäsenvaltioiden ilmoitettua ne 1 päivään huhtikuuta 2013 mennessä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta 22 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93 ⁽¹⁾ mukaisesti.
- (13) Niiden kertomusten perusteella, jotka komissio ja EKP ovat laatineet Latvian edistymisestä talous- ja rahaliiton toteuttamiseen liittyvien velvollisuuksiensa täyttämiseksi, katsotaan seuraavaa:
- a) Latvian kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopu-soinnussa perussopimuksen 130 ja 131 artiklan sekä EKP:n ja EKP:n perussäännön kanssa.
- b) Sen osalta, täyttääkö Latvia perussopimuksen 140 artiklan 1 kohdan neljässä luetelmakohdassa mainitut lähentymisperusteet, voidaan todeta seuraavaa:
- Latvian keskimääräinen inflaatio oli huhtikuussa 2013 päättyneen vuoden aikana 1,3 prosenttia, joka on selvästi viitearvon alapuolella, ja inflaatio todennäköisesti pysyy lähikuukausina viitearvon alapuolella;
  - Latvian julkisen talouden alijäämä on saatu supistettua realistisella ja kestäväällä tavalla alle 3 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen vuoden 2012 loppuun mennessä; komission suosituksesta neuvosto kumosi 21 päivänä kesäkuuta 2013 annettulla päätöksellä 2013/317/EU ⁽²⁾ liiallisen alijäämän olemassaolosta Latviassa tehdyn päätöksen 2009/591/EY ⁽³⁾;
  - Latvia on ollut ERM II:n jäsen 2 päivästä toukokuuta 2005; liittyessään ERM II:een Latvia sitoutui yksipuolisesti pitämään latin valuuttakurssin $\pm$ 1 prosentin vaihtelualueella suhteessa keskuskurssiin. Tätä arviointia edeltävien kahden vuoden aikana latin valuuttakurssi poikkesi keskuskurssistaan enintään $\pm$ 1 prosenttia eikä siihen kohdistunut paineita;
  - huhtikuussa 2013 päättyneen vuoden aikana Latvian pitkäaikaiset korot olivat keskimäärin 3,8 prosenttia, mikä alittaa viitearvon.
- c) Lainsäädännön yhteensopivuudesta ja lähentymiskriteerien täyttymisestä tehdyn arvion sekä muiden huomioon otettujen tekijöiden perusteella Latvia täyttää vaadittavat euron käyttöönoton edellytykset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Latvia täyttää euron käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset. Latviaa koskeva vuoden 2003 liittymisasiakirjan 4 artiklassa tarkoitettu poikkeus kumotaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7.

⁽²⁾ EUVL L 173, 26.6.2013, s. 48.

⁽³⁾ EUVL L 202, 4.8.2009, s. 50.